

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

SUBIECTUL I**(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

A fost odinioară un împărat care avea trei fete, dintre care cea mai mare era frumoasă, cea mijlocie și mai frumoasă, iar cea mai tânără, Ileana, atâta de frumoasă încât și Sfântul Soare se oprea în cale ca s-o vadă și să se desfășeze de frumusețea ei.

Într-o zi împăratul primi carte și veste de la vecinul său împărat mare și puternic, cum că, iaca, nu e bine, și are să se bată cu dânsul pentru o mare pricină împărătească. Împăratul se puse la sfat cu bătrânii țării și, când văzură cum că nu e încotro, porunci voinicilor să încalce pe armăsari, să-și apuce armele și să se pregătească de bătaia cea grozavă ce-avea să se facă și să fie.

Mai înainte de a încalca și el însuși, împăratul chemă pe fiicele sale la șine, le grăi vorbe blânde și părintești și dete apoi la fiecare câte o floare frumoasă, câte o păsărică veselă și câte un măr fraged.

– A cărei floare se va vesteji, a cărei păsărică se va întrista și al cărei măr va putrezi, despre aceea voi ști că nu și-a păzit credința, grăi împăratul cel înțelept.

Încălecă apoi pe cal, zise „sănătate bună” și porni cu voinicii săi în calea cea mare.

Când cei trei feciori ai împăratului vecin primiră vestea că împăratul a pornit în cale și că s-a depărtat de acasă, ei se înțeleseră între sine și încălcară, ca să meargă la cetatea cea cu trei fete de împărat să răpească credința fetelor și să-i facă împăratului supărare. Cel mai bătrân dintre feciori, voinic și viteaz și frumos merse înainte, ca să vadă ce e și cum, și apoi să aducă veste și să spuie.

Trei zile și trei noți a stat voinicul pe sub ziduri fără ca vreuna din fete să se fi arătat la fereastră. În crepetul zorilor celei de-a patra zi el pierdu răbdarea, își întări inima și bătu la fereastra celei mai mari dintre fetele de împărat.

– Ce e? cine e? și ce vrea? întrebă fata trezită din somnul cel mai dulce.

– Eu sunt, surioară! grăi feciorul de împărat. Voinic împărătesc, ce stau de trei zile cu dragoste la tine la fereastră.

Fata cea de împărat nici nu se apropie de fereastra, ci grăi cu glas înțelept:

– Mergi pe calea pe care ai venit: flori să-ți crească în cale și spini să-ți rămână pe urmă.

Ioan Slavici, *Ileana cea șireată*

Textul 2

MĂR (*Pirus malus* - DLRM, p.485)

Dintre toate speciile vegetale este evident că mărul, alături de brad, apare încărcat cu funcții magice, menite „să rezolve” ori „să ajute” la depășirea anumitor stări și, în general, să promoveze binele; prin capacitatea sa de regenerare, de reînnoire și de rodire periodică, mărul ocupă un important loc în economia sacrului; poate fi socotit printre arborii care au rol de mediere între om și divinitate, alături de brad și stejar, fiind pom sacru și consacrat, dominând peisajul paradiziac, fiind arbore cosmic, al vieții și al recompensei divine; mărul este pomul Sfântului Prooroc Ilie, de aceea mere noi nu se mănâncă până în ziua în care este prăznuit sfântul (20 iulie), nici nu se scutură merele, nu se azvârle cu mere în sus, pentru ca grindina să nu bată merele; nici nu se bat merele unele de altele, fiindcă se pot stârni furtuni mari, cu tunete, fulgere și grindină; scuturarea merelor în ziua de Sântilie este de bun augur pentru belșugul general al familiei, iar, dacă din unii copaci cad fie și numai două mere, este bine să fie chemați copii și să le fie oferite ca pomană; se crede că, pentru a avea noroc, este bine să se înghită în fiecare dimineață, pe nemâncate, câte un sâmbure de măr; în ziua de Paște, fetele trebuie să se spele cu merișor ras și cu un ban de argint, introduse într-un vas cu apă, pentru ca tenul să fie alb și rumen peste an (PRESA).

Înfloritul mărului marca limita de timp maximă în care se poate semăna porumbul, spunându-se „*până la înflorirea mărului*”; în Muntenia, ramura de măr este pusă în apă, la geam, în ziua Sfântului Apostol Andrei, ca să înflorească până la Anul Nou, când este folosită de copii ca sorcovă; în Banat, Oltenia și Muntenia, prima scaldă a noului-născut se aruncă la rădăcina unui măr, care înflorește și rodește, datină ce poate fi interpretată ca o vrajă pentru sănătatea copilului sau pentru menținerea fertilității lehuzei; în Muscel, se despică o ramură de măr deasupra fântânei în momentul când „*se leagă suratele*” sau „*verișoarele*”, la Sâmbăta Rusaliilor; în Oltenia, în sudul și estul Munteniei, în cadrul ceremonialului complex de „*slobozire a apei pentru morți*”, „pomul dat de pomană la înmormântare” constă într-o ramură de măr, uneori de prun, împodobită cu fructe, colaci, covrigi, lumânări, hârtie colorată și altele; totul indică faptul că mărul este un substitut al individului sau un echivalent al omului în lumea vegetală

Romulus Antonescu, *Dicționar de simboluri și credințe tradiționale românești*

A.

1. Notează, din textul 1, două trăsături ale împăratului vecin.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Dintre cele trei fiice, cea mai frumoasă era:

- a) fata cea mare
- b) fata mijlocie
- c) mezina
- d) fetele erau la fel de frumoase

Răspuns corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Expresia „până la înflorirea mărilor” semnifică:

- a) limita de timp maximă pentru semănarea porumbului
- b) intervalul dintre Crăciun și Paști
- c) un alt mod de a spune „niciodată”
- d) un alt mod de a spune „pentru totdeauna”

Răspuns corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Se crede că înghițirea sâmburelui de măr este aducătoare de:

- a) bani
- b) noroc
- c) ghinion
- d) rod bogat de grâne

Răspuns corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Soarele nu era impresionat de frumusețea Ilenei.		
Împăratul vecin avea trei băieți.		
Înainte de a pleca, împăratul le oferă fiicelor sale câte o floare, câte un porumbel și câte un măr.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Sfântul Ilie este prăznuit pe 20 iulie.		
Se crede că fetele trebuie să se spele cu merișor ras și cu un ban de aur, introduse într-un vas cu apă, pentru ca tenul să fie alb și rumen peste an.		
În Muntenia, ramura de măr este folosită ca sorcovă de Anul Nou.		

6. Extrage, din textul 1, două figuri de stil diferite, menționându-le.

6 puncte

7. Prezintă, în 30–70 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Consideri că este importantă relația cu tatăl tău? Motivează-ți răspunsul în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 1.

6 puncte

9. Asociază textul 1 cu o altă operă literară studiată sau citită ca lectură suplimentară, în 50-100 de cuvinte, prezentând o valoare morală / culturală comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Seria în care fiecare cuvânt conține diftong este:

- a) „frumusețea”, „cea”
- b) „apoi”, „e” (verbul „a fi”, persoana a III-a)
- c) „pierdu”, „grăi”
- d) „reînnoire”, „geam”

Răspuns corect:

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Conține doar cuvinte obținute prin derivare seria:

- a) „odinioară”, „Sfântul Soare”
- b) „înțelept”, „dragoste”
- c) „Anul Nou”, „să înflorească”
- d) „frumusețea”, „împărătească”

Răspuns corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sensul secvenței subliniate în secvența: *el pierdu răbdarea, își întări inima și bătu la fereastra celei mai mari dintre fetele de împărat.*

- a) „se amuză”
- b) „se necăji”
- c) „își găsi curajul”
- d) „se vindecă”

4. Menționează care sunt formele conforme cu limba standard pentru cuvintele subliniate din fragmentul de mai jos.

2 puncte

Există o relație de omonimie lexico-gramaticală în seria:

- a) A fost prima dată când am văzut o **zebră** la Zoo!; După ce s-a făcut verde la semafor, a călcat **zebra**.
- b) Era **galben** de supărare.; Aș prefera mașina **galbenă**, chiar dacă nu e atât de modernă.
- c) Un **car** cu boi a venit la poartă.; M-am săturat să **car** lucrurile dintr-un loc în altul!
- d) Un **râs** este un animal sălbatic și periculos.; Avea un **râs** molipsitor de-a dreptul.

5. Identifică în fragmentul de mai jos trei substantive în cazuri diferite, menționându-le. **6 puncte**

Împăratul se puse la sfat cu bătrânii țării și, când văzură cum că nu e încotro, porunci voinicilor să încalce pe armăsari, să-și apuce armele și să se pregătească de bătaia cea grozavă ce-avea să se facă și să fie.

6. Precizează valoarea numeralului subliniat din contextul de mai jos. Realizează un enunț în care același numeral să aibă o valoare diferită. **6 puncte**

A fost odinioară un împărat care avea trei fete[...]

7. Realizează o frază copusă din trei propoziții coordonate prin juxtapunere. Delimitează și numerotează propozițiile. **6 puncte**

8. Enunțul următor reprezintă mesajul unei persoane pe rețelele sociale. Corectează greșelile de orice natură, rescriindu-l. **6 puncte**

Dragele mele colege, mia părut bine să v-ă cunosc! V-a trebui să plec din țară săptămâna vitoare.

SUBIECTUL AL II-LEA**(20 de puncte)**

Scrie un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută în decursul vacanței de vară, incluzând o secvență descriptivă, de minimum 30 de cuvinte, și o secvență dialogată, de minimum patru replici.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

VOX VALACHORUM